

Õiguskantsler

Teie 19.09.2018 nr

Meie 19.10.2018 nr 7-5/181315/1804436

Vaikuseminutite korraldamine koolis

Lugupeetud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole seoses vaikuseminutite korraldamisega [] koolis. Kuigi Teile on kinnitatud, et õpilastele on vaikuseminutites osalemine vabatahtlik, ei ole see Teile hinnangul päris nii, kuna õpilasel ei ole võimalik selleks ajaks klassist lahkuda. Teile sõnul on tegemist sedavõrd usuvabadust riivava ja Teile last häiriva olukorraga, et kaalute võimalust vahetada kooli.

Leian, et [] kool ei riku vaikuseminutite korraldamisega Teile lapse südametunnistuse-, usu- ja mõttevabadust ([põhiseaduse](#) § 40), kuna tegemist ei ole usutalituse ega muul viisil mõnda usku või veendumust tutvustava meetodiga.

Vaikuseminutid on Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt tunnustatud programm (vt [kiusamisvaba haridustee kontseptsioon](#)), mis toetab [põhikooli riikliku õppekava](#) rakendamist koolis. Meetod arendab õpilaste enesekohaseid oskusi ja aitab neil enda käitumist juhtides ja emotsioone kontrollides erinevates olukordades paremini toime tulla.

Kool peab toetama õpilase sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ([põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse \(PGS\) § 3 lg 1](#)). Vaikuseminutite tehnika kasutamine on üks võimalus toetada laste sellekohast arengut. [] kooli direktor tõi järelepärimisele vastates esile, et harjutusi viivad läbi vastava koolituse saanud õpetajad. [] koolis korraldatakse õpilastele eraldi arutelutunde tähelepanust ja enesejuhtimisest, mis toetavad õpilase sotsiaalset ja emotsionaalset arengut.

Seega ei ole alust järeldada, et vaikuseminutite harjutused riivaksid kuidagi õpilaste usulisi tõekspidamisi. Vaikuseminutite ajal ei tutvustata ühtegi usulist maailmakäsitust ega kutsuta üles mõnda usulist veendumust järgima. Meelevaldne oleks luua ka kaudseid seoseid mõne kindla usulise liikumisega, kuna vaikuseminutites kasutatav tehnika on universaalne.

Vaikuseminutite harjutuste tegemine on õpilasele vabatahtlik, kuid põhikooli riiklikust õppekavast lähtudes on selliste enesekohaste oskuste nagu enesemääratluspädevuse ([põhikooli riikliku õppekava § 4 lg 4 p 3](#)), keskendumise ([§ 9 p 2](#)), käitumise suunamise ([§ 11 p 4](#)) ja enesekontrolli ([§ 12 p 3](#)) omandamine ikkagi vajalik. MTÜ Vaikuseminutite esindaja selgitas õiguskantsleri nõunikule, et seetõttu soovitataksegi vaikuseminutite ajaks klassi jääda ka neil

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

õpilastel, kes harjutusi kaasa teha ei soovi. Harjutusi tehakse mõned minutid ning sel ajal klassis viibimine ei peaks olema õpilase jaoks suur pingutus, mis ohustaks õppeaine omandamist.

Kui Teie lapsel on jätkuvalt ebameeldiv harjutuste ajal klassis viibida, peaksite sellest rääkima õpetajaga või kooli psühholoogiga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise